Akademickie Mistrzostwa Polski w Programowaniu Zespołowym

Prezentacja rozwiązań zadań

28 października 2012

Jutro

Autor zadania: Tomasz Idziaszek

Zgłoszenia: 146 z 775 (18%)
Zaakceptowane przez 50 z 54 drużyn (92%)

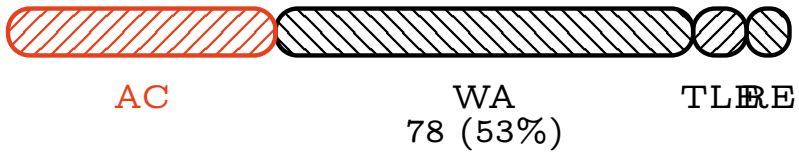

Jutro

Jak długo można zwlekać, jeśli ma się do wykonania n zadań, z których i-te zajmuje d_i kolejnych dni i musi zostać wykonane przed upływem t_i dni?

Obserwacja: dla dowolnego uporządkowania zadań, w którym zadania o późniejszych terminach występują później, istnieje rozwiązanie optymalne, w którym wykonujemy zadania w tej kolejności.

- Zatem sortujemy, a następnie wykonujemy zadania od najpóźniejszych, każde zadanie próbując wykonać jak najpóźniej.
- Jeśli przez c_i oznaczymy dzień, po którym zaczynamy zadanie i-te w kolejności, to $c_i = \min(t_i, c_{i+1}) - d_i$. Wynikiem jest c_1.

Czas działania $O(n \log n)$.

Inwersje

Autor zadania: Krzysztof Diks

Zgłoszenia: 114 z 775 (14%)
Zaakceptowane przez 39 z 54 drużyn (72%)

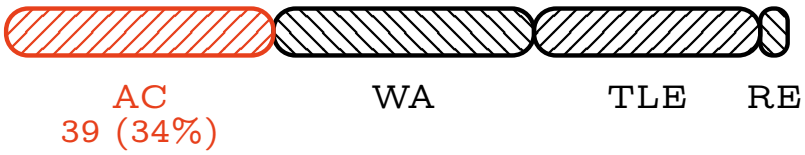

Inwersje

Dana jest permutacja $a_1, \ldots, a_n$ liczb od 1 do n.
Chcemy wyznaczyć liczbę spójnych składowych grafu o n wierzchołkach, w którym wierzchołki a_i, a_j są połączone krawędzią jeśli $i < j$ oraz $a_i > a_j$.

- Przeglądamy kolejne elementy i utrzymujemy listę dotychczas napotkanych spójnych składowych. Wystarczy, że dla każdej spójnej składowej pamiętamy jej największy element. Te elementy trzymamy na stosie — na czubku stosu największy z nich.
- Gdy przychodzi nowy element, ściągamy ze stosu wszystkie elementy od niego większe i łączymy wszystko (*find-union*) w jedną spójną składową. Następnie odkładamy ją na stos i idziemy dalej.

Całość działa w czasie $O(n \log^* n)$ lub $O(n \log n)$ w zależności od tego, jak wykonamy sortowanie odpowiedzi.

Inwersje

Prostsze rozwiązanie uzyskamy, zauważając, że każda spójna składowa będzie spójnym fragmentem ciągu *oraz* spójnym przedziałem numerów wierzchołków.

- Przeglądamy kolejne elementy i zgłaszamy znalezienie nowej spójnej składowej, jeśli maksymalny dotychczas wczytany element jest równy liczbie wczytanych elementów.

Czas działania $O(n)$.

DNA

Autor zadania: Jakub Łącki

Zgłoszenia: 54 z 775 (6%)
Zaakceptowane przez 31 z 54 drużyn (57%)

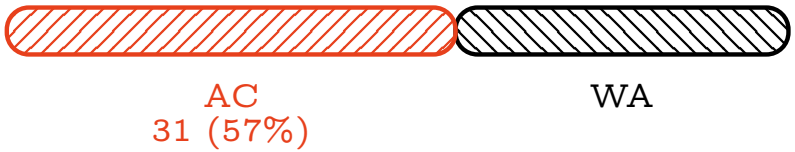

DNA

Mamy n-literowe słowo s nad alfabetem $\{\mathtt{A}, \mathtt{C}, \mathtt{G}, \mathtt{T}\}$ i chcemy znaleźć n-literowe słowo s' takie, żeby najdłuższy wspólny podciąg tych słów był jak najkrótszy.

Załóżmy, że litera $\mathtt{G}$ występuje najrzadziej w s (k razy).
Wtedy dla słowa $s' = \underbrace{\mathtt{GG}\ldots\mathtt{G}}_{n}$ mamy $NWP(s, s') = k$.

Dlaczego nie da się lepiej?
Każda litera ma co najmniej k wystąpień w s. Ponieważ $k \leqslant n/4$, więc dla dowolnego słowa s' istnieje litera, która występuje co najmniej k razy w s'. Tak więc $NWP(s, s') \geqslant k$.
Czas działania $O(n)$.

Ciąg

Autor zadania: Jakub Radoszewski

Zgłoszenia: 120 z 775 (15%)
Zaakceptowane przez 28 z 54 drużyn (51%)

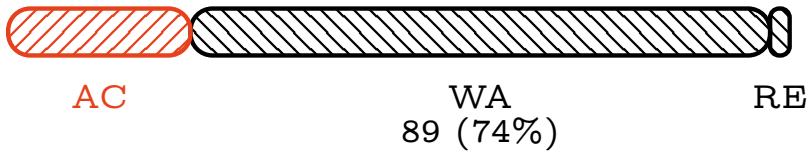

Ciąg

Ile minimalnie liczb należy zmienić w ciągu $a_1, a_2, \ldots, a_n$, żeby każdy spójny fragment długości k miał parzystą sumę?

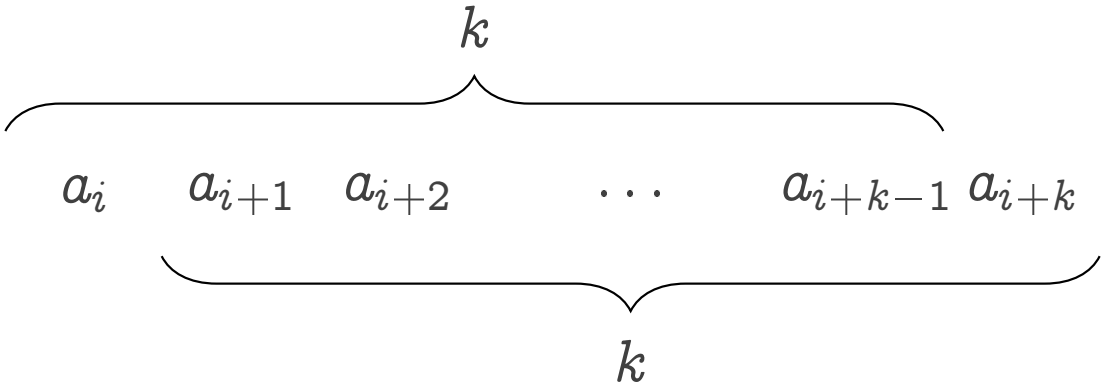

Rozważając dwa kolejne fragmenty, zauważamy,
że wyrazy a_i oraz a_{i+k} muszą mieć tę samą parzystość.

Poza tym pierwszy fragment musi mieć parzystą sumę.

Ciąg

a_1	a_2				a_k
a_{k+1}	a_{k+2}				a_{2k}
			a_n		

Wyrazy w każdej kolumnie muszą mieć tę samą parzystość oraz w pierwszym wierszu musi być parzyście wiele nieparzystych wyrazów.
Niech p_i, n_i oznaczają liczbę parzystych i nieparzystych wyrazów w i-tej kolumnie.

- W każdej kolumnie zmieniamy $\min(p_i, n_i)$ wyrazów.
- Jeśli wskutek tego pierwszy wiersz uzyskał nieparzystą sumę, to poprawiamy kolumnę o minimalnym $\max(p_i, n_i) - \min(p_i, n_i)$.

Czas działania $O(n)$.

Hydra

Autor zadania: Tomasz Idziaszek

Zgłoszenia: 70 z 775 (9%)
Zaakceptowane przez 34 z 54 drużyn (62%)

Hydra

Niech u_i, z_i będą liczbą machnięć miecza potrzebnych do ucięcia i do zmasakrowania głowy i, zaś G_i — zbiorem głów, które powstają po ucięciu głowy i.
Niech $koszt[i]$ oznacza minimalną liczbę machnięć potrzebnych do uśmiercenia głowy i. Mamy rekurencję:

$$koszt[i] = \min(z_i, u_i + \sum_{j \in G_i} koszt[j]). \tag{1}$$

Wynikiem zadania jest $koszt[1]$.

Pytanie: w jakiej kolejności obliczać rekurencję?

Hydra

Przez C oznaczymy zbiór tych wierzchołków i, dla których obliczyliśmy już $koszt[i]$. Będziemy utrzymywać niezmiennik:

$$\text{jeśli } G_i \subseteq C, \text{ to } i \in C.$$

Algorytm składa się z kolejnych faz. Na początku fazy znajdujemy wierzchołek $i \notin C$, o najmniejszej wartości z_i. Ustalamy $koszt[i] = z_i$ i dodajemy i do zbioru C. W drugiej części fazy przywracamy niezmiennik, tzn. dopóki znajdujemy taki wierzchołek i, że $G_i \subseteq C$, $i \notin C$, to obliczamy $koszt[i]$ ze wzoru (1) i dodajemy i do C.

Całość możemy wykonać w czasie $O(n \log n + \sum_i k_i)$, gdyż sortujemy wierzchołki po z_i oraz przechodzimy graf transponowany.

Króliki

Autor zadania: Tomasz Idziaszek

Zgłoszenia: 98 z 775 (12%)
Zaakceptowane przez 9 z 54 drużyn (16%)

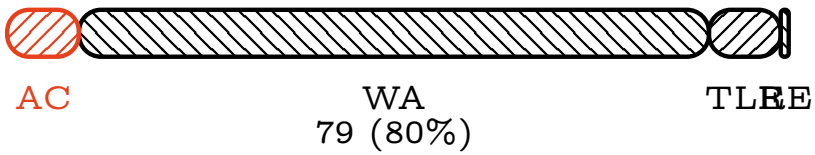

Króliki

Prostszy problem: ile strzałów potrzeba, by przepędzić wszystkie króliki, które na początku stały na pozycjach z pewnego spójnego przedziału grządek o długości m.

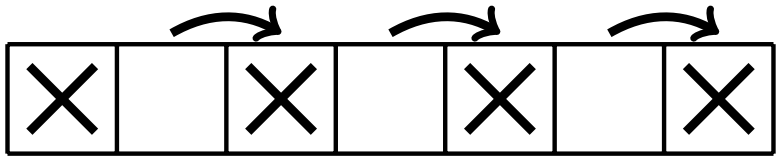

Wystarczy zatem $\lfloor \frac{m}{2} \rfloor + 1$ strzałów. Tyle też potrzeba, bo między kolejnymi strzałami nie może być więcej niż jedna grządka przerwy.

Ponadto nie opłaca się mieć jednogrządkowej przerwy pomiędzy kolejnymi przedziałami. Zatem przedziały można przepędzać niezależnie.

Króliki

Wystarczy więc wybrać zbiór maksymalnych przedziałów, z których chcemy przepędzić króliki.

Zastosujemy programowanie dynamiczne. Stanem będzie:

- liczba rozważonych grządek,
- liczba wykonanych strzałów,
- status dwóch ostatnio rozważonych grządek.

Ponieważ rzecz dzieje się na kółku, warto wybrać *a priori* status dwóch ostatnich grządek w całym kółku i też go trzymać w stanie.
Czas działania $O(nk)$.

Biuro podróży

Autor zadania: Jakub Radoszewski

Zgłoszenia: 81 z 775 (10%)
Zaakceptowane przez 11 z 54 drużyn (20%)

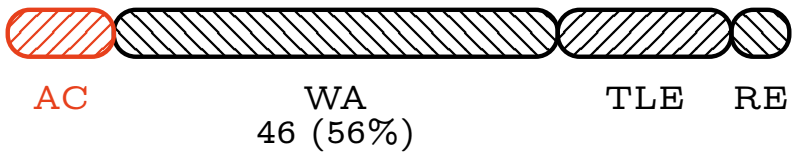

Biuro podróży

Tworzymy ważony graf: wierzchołkami są pola z atrakcjami, a krawędzie łączą atrakcje o różnych współczynnikach ciekawości (WC) i są skierowane w kierunku większych WC.

- waga krawędzi to odległość w metryce miejskiej między atrakcjami,
- waga wierzchołka to cena za odwiedzenie atrakcji.

Zadanie polega na znalezieniu ścieżki o największej wadze w DAG-u.

Programowaniem dynamicznym kolejno dla każdego WC (rosnąco) będziemy obliczać maksymalne wagi ścieżek, które kończą się w atrakcjach o danym WC. Kluczowa operacja to wyznaczanie wyników dla wierzchołków o WC równym $a+1$ na podstawie wierzchołków o WC równym a. Chcemy to zrobić w czasie $O(N_a + N_{a+1})$ (gdzie N_i to liczba wierzchołków o WC równym i), wtedy całe rozwiązanie będzie działać w $O(nm)$.

Biuro podróży

Pomiędzy każdymi dwiema atrakcjami przechodzimy zawsze na jeden z czterech „skosów”; rozpatrujemy każdy z tych kierunków niezależnie.
Ustalmy pewien kierunek, powiedzmy „w prawo i do góry”.
Chcemy teraz obliczyć wyniki dla wszystkich pól o WC równym $a+1$ na podstawie wyników dla pól o WC a, przy założeniu że przemieszczamy się tylko w prawo i do góry.

- budujemy tablicę zawierającą jedne i drugie pola i sortujemy je rosnąco po *sumie* ich współrzędnych,
- za pomocą prostej pętli możemy dla każdego punktu o WC $a+1$ znaleźć najlepszy dla niego punkt o WC a — przeglądamy kolejne pola i utrzymujemy aktualnie najlepsze pole o WC równym a.

W ten sposób znajdziemy optymalne sposoby dojścia do pól, do których w ostatnim kroku idziemy w prawo i w górę. Co więcej, dla wszystkich innych pól uzyskany wynik będzie na pewno nie większy niż wynik prawidłowy.

Automat

Autor zadania: Jakub Pachocki

Zgłoszenia: 62 z 775 (8%)
Zaakceptowane przez 5 z 54 drużyn (9%)

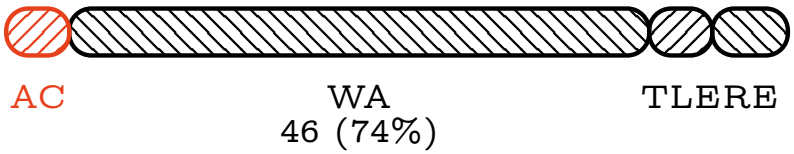

Automat

Jak już ustalimy, które rodzaje batonów chcemy kupić, należy je kupować od najmniejszych rodzajów.

Rozwiązanie opiera się na programowaniu dynamicznym:

- Tablica $zysk[i, l, k]$ określa, jaki największy zysk można uzyskać z i pierwszych rodzajów batonów, jeśli wydamy na nie kwotę k, a także kupimy l batonów o numerach wyższych.
- Aby obliczyć $zysk[i+1, \cdot, \cdot]$ z $zysk[i, \cdot, \cdot]$, iterujemy po liczbie kupionych batonów rodzaju $i+1$.

Złożoność czasowa to $O(nkl^2)$. Dla danych z zadania jest to około $40^3 \cdot 64000 \approx 4 \cdot 10^9$, czyli trochę za dużo.

Automat

Rozwiązanie jest za wolne. Mamy dwie możliwości:

- Przyspieszyć obliczanie wartości dla stanów (da się je obliczać w zamortyzowanym czasie stałym).
- *Zmniejszyć liczbę stanów.* Zauważmy, że aby wykupić cały automat, nie potrzebujemy wcale wydawać $k = nlc$. Wystarczy nam kwota $k = lc$ — wykupujemy od największych rodzajów. Zatem tak naprawdę mamy $k \approx 40^2$.

Ewaluacja

Autor zadania: Jakub Radoszewski

Zgłoszenia: 17 z 775 (2%)
Zaakceptowane przez 2 z 54 drużyn (3%)

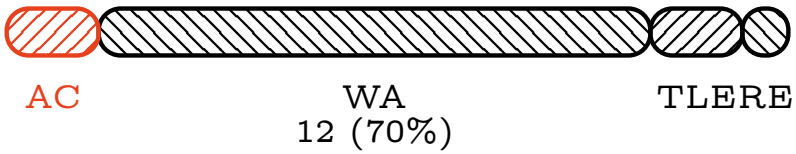

Ewaluacja

Na początku parsujemy wyrażenie i budujemy drzewo wyrażenia. Jest to o tyle proste, że wszystkie elementy wyrażenia są w nawiasach, a zmienne i stałe są jednoznakowe. Czas $O(n)$.
Na przykład dla wyrażenia `((x^2)+(5*y))` mamy drzewo

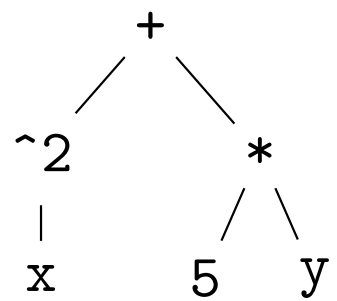

Teraz w każdym węźle drzewa chcemy obliczyć ciąg $a[0], \ldots, a[p-1]$, w którym $a[i]$ oznacza liczbę sposobów uzyskania reszty i z podwyrażenia odpowiadającego temu węzłowi. Istotnie korzystamy z faktu, że każda zmienna występuje w wyrażeniu co najwyżej raz.

Ewaluacja

I tak:

- stałej d odpowiada ciąg $a[i] = \begin{cases} 1 & \text{dla } i = d \bmod p, \\ 0 & \text{dla } i \neq d \bmod p, \end{cases}$
- zmiennej x odpowiada ciąg $a[i] = 1$ dla wszystkich i,
- wyrażeniu $a + b$ odpowiada ciąg c, taki że $c[k] = \left(\sum_{i+j \equiv k \pmod p} a[i] \cdot b[j]\right) \bmod p$,
- wyrażeniu $a \cdot b$ odpowiada ciąg c, taki że $c[k] = \left(\sum_{i \cdot j \equiv k \pmod p} a[i] \cdot b[j]\right) \bmod p$,
- wyrażeniu a^b odpowiada ciąg c, taki że $c[k] = \left(\sum_{i^b \equiv k \pmod p} a[i]\right) \bmod p$.

Rozwiązanie oparte na podanej metodzie działa w czasie $O(np^2)$ ze względu na operacje dodawania i mnożenia.

Ewaluacja

Wystarczy przyspieszyć dodawania i mnożenia.
Dodawanie możemy zaimplementować za pomocą mnożenia wielomianów o współczynnikach $a[i]$ i $b[j]$, co robimy w czasie $O(p \log p)$ za pomocą FFT.

Mnożenie możemy wykonać tak samo, musimy jednak osobno obliczyć $c[0]$ w czasie $O(p)$, a osobno resztę, wybierając dowolny generator g grupy $\mathbb{Z}_p^*$ i traktując mnożenie liczb $i = g^{i'}$ oraz $j = g^{j'}$ jako dodawanie wykładników i' oraz j' modulo $p - 1$.
Generator możemy wyznaczyć brutalnie, sprawdzając każdą kolejną wartość $1, 2, 3, \ldots$ i podnosząc ją do wszystkich możliwych potęg.

Ostatecznie czas $O(np \log p)$.

Generał kontra gawiedź

Autor zadania: Tomasz Idziaszek

Zgłoszenia: 26 z 775 (3%)
Zaakceptowane przez 0 z 54 drużyn (0%)

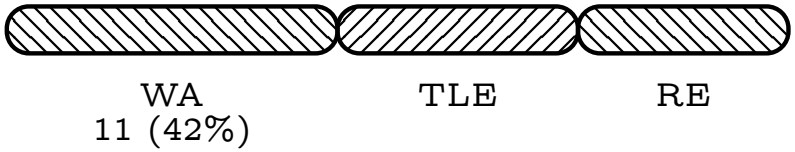

Generał kontra gawiedź

Obszar chroniony przez żołnierzy jest wypukłą otoczką punktów, w których stoją żołnierze.
Dla każdego z m nieobsadzonych punktów p_i chcemy wyznaczyć pole otoczki wypukłej dla n obsadzonych punktów i punktu p_i.

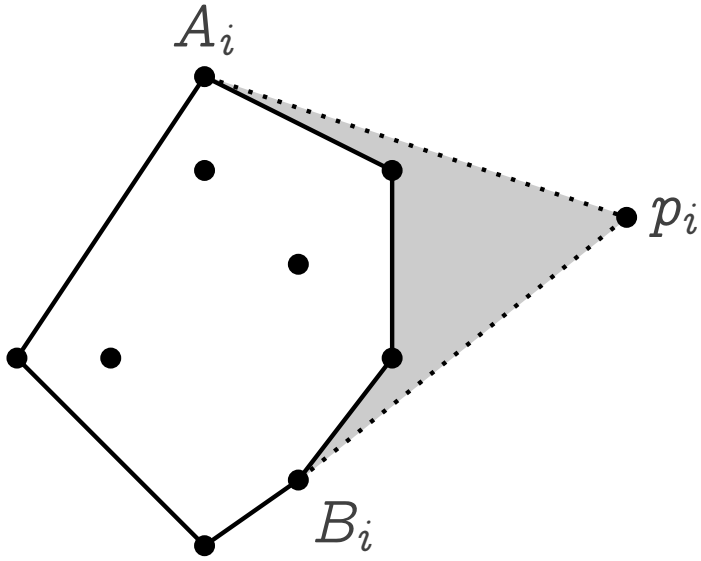

Wyznaczamy wypukłą otoczkę dla n obsadzonych punktów. Wyznaczamy dla każdego punktu p_i punkty A_i oraz B_i. Mając obliczone sumy częściowe dla pola wielokąta, wyznaczamy chronione pole w czasie $O(1)$.

Generał kontra gawiedź

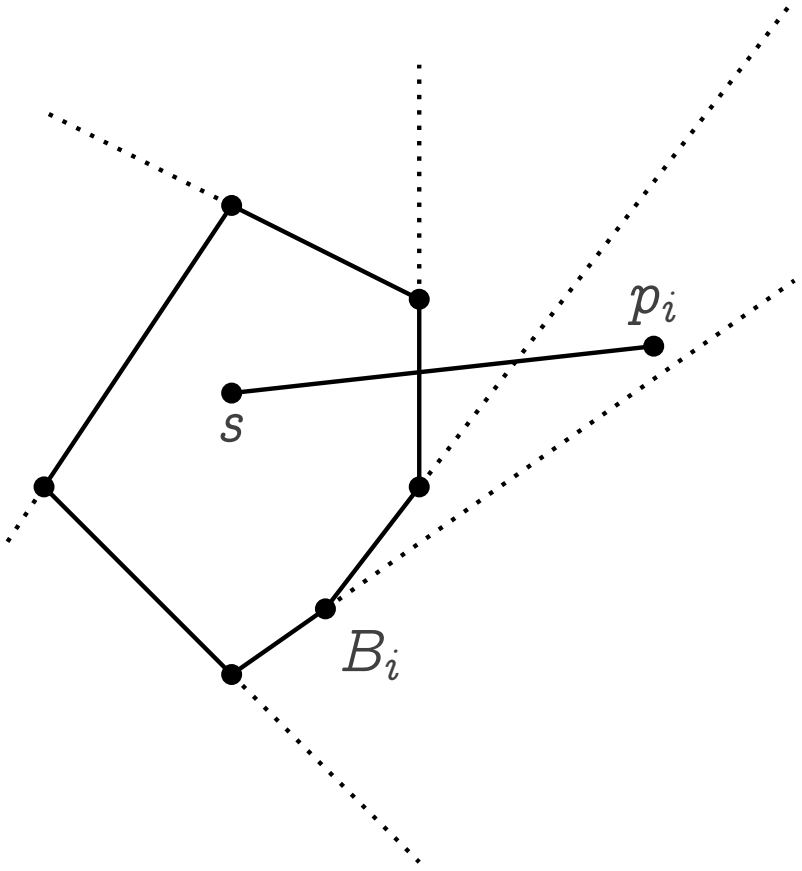

Aby znaleźć B_i dla punktu p_i, chcemy wiedzieć, do którego z obszarów wyznaczonych przez półproste przedłużające boki wielokąta należy p_i.

Zamiatamy wszystkie punkty kątowo względem jakiegoś punktu s wewnątrz wypukłej otoczki.

Teraz dla każdego odcinka sp_i znamy bok wielokąta, który go przecina. Aby wyznaczyć obszar, wyszukujemy binarnie, sprawdzając, która półprosta jako ostatnia przecina odcinek sp_i. Czas działania $O((n+m)\log(n+m))$.

Formuła 1

Autor zadania: Tomasz Idziaszek

Zgłoszenia: 47 z 775 (6%)
Zaakceptowane przez 2 z 54 drużyn (3%)

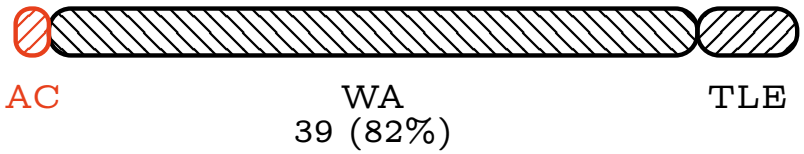

Formuła 1

Czy istnieje wyścig, w którym startuje n samochodów
i samochód startujący z i-tego miejsca wykona a_i wyprzedzań?

Przykład: $a_A = 1, a_B = 3, a_C = 1$.

A 1	B 3	C 1
A 1	C 0	B 3
A 1	B 2	C 0
B 1	A 1	C 0
A 0	B 1	C 0
B 0	A 0	C 0

Kolejność wyprzedzania: C, B, B, A, B.

Formuła 1

Niech s_k będzie maksymalną liczbą wyprzedzań, które może wykonać k-ty samochód, pod warunkiem, że wszystkie pozostałe samochody wykonają zadaną liczbę wyprzedzań. Wyznaczamy $s_k = A_k + B_k$, osobno rozpatrując samochody, które startują przed i za k-tym samochodem.

- dla samochodów przed łatwo pokazać, że

$$A_k = \sum_{i=1}^{k-1} (a_i + 1),$$

- aby samochód k-ty mógł wyprzedzić samochody startujące za nim, musi poczekać, aż one go wyprzedzą najpierw, co nie zawsze będzie możliwe.

Formuła 1

Niech b_i będzie minimalną liczbą wyprzedzań, które musi wykonać i-ty samochód, aby znaleźć się tuż za samochodem k-tym, pod warunkiem, że samochody pomiędzy nimi wyprzedzą samochód k-ty, jeśli mogą. Mamy:

$$b_{k+1} = 0, \qquad b_{i+1} = b_i + [a_i - b_i \leqslant 0],$$

gdyż samochód $i+1$ musi wykonać tyle samo wyprzedzań co i-ty, plus dodatkowo musi wyprzedzić samochód i-ty, jeśli ten ma za małe a_i, żeby wyprzedzić samochód k-ty.
Sumarycznie:

$$B_k = \sum_{i=k+1}^{n} \max(0, a_i - b_i).$$

Możemy wyznaczyć jedno s_k w czasie $O(n)$.

Formuła 1

Twierdzenie (niełatwe): wyścig da się zrealizować wtedy i tylko wtedy, gdy dla wszystkich k mamy $s_k \geqslant a_k$.

- Daje nam to algorytm o czasie $O(n^2)$.
- Uważna analiza wzorów pozwala nam wyliczać kolejne s_k w sumarycznym czasie $O(n \log n)$ na drzewie przedziałowym.

Da się lepiej:
Rozważmy *ostatni* samochód m, dla którego $A_m \leqslant a_m$, czyli albo „zużywa” on wszystkie wyprzedzania samochodów, które są przed nim, albo musi go wyprzedzić jakiś samochód, który startował za nim.
Twierdzenie: dla wszystkich $k \neq m$ mamy $s_k \geqslant a_k$.

- Zatem wyznaczamy tylko s_m, co daje algorytm $O(n)$.

KONIEC